

Středa 15. ledna 2020

P9_TA(2020)0010

Postoj Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy ⁽¹⁾, usnesení ze dne 16. února 2017 k možnému vývoji a změnám současného institucionálního uspořádání Evropské unie ⁽²⁾, usnesení ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro ⁽³⁾, a na své usnesení ze dne 13. února 2019 o stavu diskuse o budoucnosti Evropy ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na návrh kandidátky na předsedkyni Komise Ursuly von der Leyenové, který představila dne 16. července 2019 v politických směrech pro příští Evropskou komisi na období 2019–2024, a na uspořádání konference o budoucnosti Evropy (dále jen „konference“),
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019 o obecném přístupu ke konferenci o budoucnosti Evropy,
 - s ohledem na stanovisko ve formě dopisu Výboru pro ústavní záležitosti ze dne 9. prosince 2019 k uspořádání konference o budoucnosti Evropy,
 - s ohledem na výsledek schůze pracovní skupiny Konference předsedů pro konferenci o budoucnosti Evropy ze dne 19. prosince 2019,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se v roce 2019 zvýšila volební účast ve volbách do Evropského parlamentu, což dokazuje rostoucí zájem občanů o evropský integrační proces a jejich zapojení do něj, ale i očekávání, že Evropa bude řešit současné i budoucí výzvy;
- B. vzhledem k tomu, že Evropa musí řešit vnitřní i vnější výzvy, s nimiž se potýká, i nové společenské a mezinárodní výzvy, které nebylo možné v době přijetí Lisabonské smlouvy plně předjímat; vzhledem k tomu, že Unie zažila řadu vážných krizí, a je tudíž zřejmé, že v mnoha oblastech správy je třeba zavést reformní postupy;
- C. vzhledem k tomu, že zásadou evropské integrace od založení Evropského hospodářského společenství v roce 1957, kterou poté při každé další vlně integrace a změnách Smluv potvrdili všechny hlavy států nebo předsedové vlád, jakož i všechny vnitrostátní parlamenty členských států, bylo vždy vytváření „stále užšího svazku mezi národy Evropy“;
- D. vzhledem k tomu, že bylo dohodnuto, že náplní mandátu konference o budoucnosti Evropy by měl být proces probíhající po dobu dvou let, přičemž práce na tomto procesu by započala pokud možno v Den Evropy, tedy 9. května 2020 (sedmdesáté výročí Schumanovy deklarace), a celý proces by měl být dokončen do léta 2022;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 215.⁽²⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 201.⁽³⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 235.⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0098.

Středa 15. ledna 2020

- E. vzhledem k tomu, že konferenční proces by měl být příležitostí k úzkému zapojení občanů EU postupem zdola, kdy budou vyslechnuty jejich názory a kdy svým hlasem přispějí k debatě o budoucnosti Evropy;
- F. vzhledem k tomu, že Evropský parlament je jediným orgánem Evropské unie přímo voleným občany EU, a že by tudíž měl v konferenčním procesu sehrát vedoucí úlohu;

Cíl a rozsah konference

1. vítá návrh na uspořádání konference o budoucnosti Evropy a domnívá se, že deset let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost nastal pravý čas na to, aby občané EU dostali znovu příležitost k důkladné rozpravě o budoucnosti Evropy, která by měla určit podobu Unie, v níž chceme společně žít;
2. je přesvědčen o tom, že konference skýtá příležitost zjistit, co dělá EU dobře a jak musí zlepšit nová opatření, aby se zvýšila její schopnost jednat a aby byla demokratičtější; domnívá se, že by konference měla usilovat o přijetí přístupu zdola a přímo zapojit občany do smysluplného dialogu, a je toho názoru, že v dlouhodobém výhledu by měl být vytvořen stálý mechanismus komunikace s občany v otázkách týkajících se budoucnosti Evropy;
3. zastává názor, že samotnému konferenčnímu procesu by měla předcházet fáze naslouchání, během níž by občané z celé Evropské unie měli možnost vyjádřit své názory, vznést návrhy a předložit svou vlastní vizi toho, co pro ně Evropa znamená; navrhuje, aby metodiky pro shromažďování a zpracování příspěvků občanů byly jednotné a konzistentní ve všech členských státech a na úrovni EU;
4. domnívá se, že účast občanů na konferenčním procesu by měla být zorganizována tak, aby plně odrážela rozmanitost naší společnosti; je přesvědčen o tom, že konzultace by měly být pořádány s využitím nejúčinnějších, nejinnovativnějších a nejvhodnějších platforem, včetně online nástrojů, a měly by mít dosah do všech regionů EU, aby bylo zaručeno, že se do probíhající konference mohou zapojit všichni občané; je toho názoru, že pro zajištění dlouhotrvajícího dopadu konference bude mimořádně důležité zajistit účast mládeže;
5. vyzdvihuje, že konferenční proces by měl být otevřený a transparentní a že by měl vůči občanům a zúčastněným stranám uplatňovat inkluzivní, participativní a dobře vyvážený přístup; zdůrazňuje, že klíčovým prvkem tohoto originálního a inovativního postupu by mělo být zapojení občanů, organizované občanské společnosti a řady zainteresovaných subjektů na evropské, regionální a místní úrovni;
6. navrhuje, aby konference byla procesem, který bude spravovat řada subjektů s definovanými a ad hoc povinnostmi, včetně institucionálních subjektů a přímého zapojení občanů;
7. navrhuje, aby plenární zasedání konference umožnilo fungování otevřeného fóra pro diskuse mezi jednotlivými účastníky, aniž by byl předem stanoven určitý výsledek a působnost byla omezena na předem definované oblasti politiky nebo metody integrace, přičemž by fórum mělo pracovat s příspěvky z Agor občanů; navrhuje, aby byly nanejvýš předem určeny jen některé politické priority, jako např.:
 - evropské hodnoty, základní práva a svobody,
 - demokratické a institucionální aspekty EU,
 - environmentální výzvy a klimatická krize,
 - sociální spravedlnost a rovnost,
 - ekonomické otázky a otázky týkající se zaměstnanosti včetně zdanění,
 - digitální transformace,
 - bezpečnost a úloha EU ve světě;

Středa 15. ledna 2020

podtrhuje, že tento seznam politik by mohl konferenci posloužit jako vodítko, ale že není úplný; domnívá se, že by k přípravě programu a debat v rámci konferenčního procesu mohly být využity zvláštní průzkumy Eurobarometru;

8. domnívá se, že konference by mohla zhodnotit iniciativy použité před evropskými volbami v roce 2019; je toho názoru, že aby bylo možné se dostatečně včas připravit na příští evropské volby v roce 2024, měla by být během konference vzata v úvahu práce na otázkách, jako je systém vedoucích kandidátů a nadnárodní kandidátní listiny, s ohledem na stávající lhůty a s využitím všech dostupných interinstitucionálních, politických a legislativních nástrojů;

Organizace, skladba a řízení konferenčního procesu

9. navrhuje, aby konference sestávala z řady subjektů s rozdílnými pravomocemi, jako by byly např.: plenární zasedání konference, Agory mládeže, řídicí výbor a výkonná koordinační rada; požaduje, aby všechny subjekty konference na všech úrovních byly genderově vyvážené;

10. navrhuje, aby se během konferenčního procesu uskutečnilo několik tematických Agor občanů odrážejících politické priority a aby tyto agory tvořilo nejvýše 200–300 občanů s minimálně třemi zástupci za každý členský stát, jejichž počet by byl určen podle zásady sestupné proporcionality; zdůrazňuje, že by se tyto agory měly konat na různých místech v celé Unii a že musí být reprezentativní (pokud jde o zeměpisné zastoupení, pohlaví, věk, socioekonomické poměry nebo dosažené vzdělání);

11. dále navrhuje, aby účastníky z okruhu všech občanů EU náhodně vybíraly nezávislé instituce v členských státech na základě výše uvedených kritérií a aby tato kritéria byla definována tak, aby se do Agor občanů nemohli zapojit volení politici, vysocí vládní představitelé a zástupci profesionálních zájmových skupin; požaduje, aby měly Agory občanů konané na různých místech odlišné účastníky, avšak aby byli účastníci všech setkání jednotlivých tematických Agor občanů totožní s cílem zajistit soudržnost a konzistentnost; trvá na minimálně dvou setkáních každé tematické Agory občanů, aby bylo možné poskytnout podněty plenárnímu zasedání konference a formou dialogu získat celkovou zpětnou vazbu o jednáních na předchozím setkání; zdůrazňuje, že by Agory občanů měly usilovat o konsensuální dohodu, a nebude-li to možné, budou moci předložit i menšinové stanovisko;

12. navrhuje, aby se kromě Agory občanů uskutečnily i nejméně dvě Agory mládeže: jedna na začátku konference a jedna k jejímu konci, neboť mladí lidé si zaslouží své vlastní fórum – mladá generace je budoucností Evropy a bude to právě ona, kdo nejvíce pocítí jakékoli rozhodnutí o budoucím směřování EU, které dnes přijmeme; požaduje, aby byl věk účastníků stanoven na 16 až 25 let a aby výběr, velikost, status a pracovní metody vycházely ze stejných kritérií jako v případě Agory občanů;

13. požaduje přijetí opatření, která zajistí, aby byla všem občanům účastnícím se konference (včetně mladých lidí) poskytnuta pomoc v podobě úhrady jejich cestovních nákladů a nákladů na ubytování a případně zajištění autorizovaného pracovního volna a kompenzace sociálních nákladů (např. ztráta příjmu, denní péče a zvláštní ujednání pro osoby s postižením);

14. požaduje, aby účastníci plenárního zasedání konference byli tvořeni:

— Evropským parlamentem zastupujícím občany Unie s maximálním počtem 135 členů,

— Radou zastupující členské státy s 27 členy,

— vnitrostátními parlamenty, přičemž parlament každého členského státu bude zastoupen dvěma až čtyřmi členy,

— Evropskou komisí zastoupenou třemi příslušnými komisaři,

Středa 15. ledna 2020

- Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů, přičemž každý z nich bude zastoupen čtyřmi členy,
- sociálními partnery na úrovni EU, přičemž každá strana bude zastoupena dvěma členy;

15. zdůrazňuje, že za účelem zajištění zpětné vazby budou na plenární zasedání konference pozváni zástupci tematických Agor občanů a Agor mládeže, aby prezentovali a prodiskutovali své závěry, které tak budou moci být zohledněny během rozpravy na plenárním zasedání konference;

16. trvá na tom, že Rada musí být zastoupena na ministerské úrovni a že by v případě členů z řad Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů mělo být zajištěno vyvážené politické zastoupení, jež bude odrážet jejich rozmanitost; zdůrazňuje, že jednotlivé institucionální strany konference budou mít postavení rovných partnerů a že bude zajištěna striktní parita mezi Evropským parlamentem na straně jedné a Radou a vnitrostátními parlamenty na straně druhé; trvá na tom, aby bylo ve věci doporučení předkládaných plenárním zasedáním konference usilováno o konsensus nebo aby tato doporučení přinejmenším představovala názory většiny zástupců každého ze tří orgánů EU a vnitrostátních parlamentů;

17. navrhuje, aby se plenární zasedání konference konala nejméně dvakrát za semestr v Evropském parlamentu; dále navrhuje, aby byl na prvním plenárním zasedání konference přijat pracovní plán a aby byla po každém plenárním zasedání zveřejněna zpráva o jeho průběhu obsahující závěry a zprávy pracovních skupin, jež bude k dispozici účastníkům konference i široké veřejnosti; je toho názoru, že by na závěrečném plenárním zasedání konference měly být přijaty konečné závěry, které shrnou výsledek celého konferenčního procesu;

18. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby byla konferenci poskytnuta podpora prostřednictvím přípravných schůzí i ze strany zavedených a zkušených organizací občanské společnosti i jiných odborníků; uznává význam odborných znalostí nevládních organizací, univerzit, výzkumných středisek a think tanků z celé Evropy a vyzývá je, aby konferenční proces podpořily na jednotlivých úrovních a aby poskytly podporu i příslušným konferenčním subjektům;

19. domnívá se, že by konference měla usilovat o to, aby se do diskusí o budoucnosti Evropy zapojili i zástupci kandidátských zemí EU;

20. je toho názoru, že by konference měla být zaštiťována nejvyššími představiteli tří hlavních orgánů EU, konkrétně předsedy Evropského parlamentu a Evropské rady a předsedkyní Evropské komise; domnívá se, že by tato záštita na vysoké úrovni měla sloužit jako záruka celého konferenčního procesu a zajistit jeho úspěšné zahájení i příslušný dohled;

21. je toho názoru, že řízení konferenčního procesu by měl zajišťovat řídicí výbor a výkonná koordinační rada s cílem zajistit jeho efektivní vedení celkově, i pokud jde o jednotlivé zúčastněné subjekty;

22. navrhuje, aby řídicí výbor tvořili:

- zástupci Parlamentu (zastoupeny budou všechny politické skupiny, jakož i zástupce Výboru pro ústavní záležitosti a zástupce předsednictva Evropského parlamentu),
- zástupci Rady (předsednictví EU),
- zástupci Komise (tři odpovědní komisaři);

požaduje, aby složení řídicího výboru zajišťovalo politickou a institucionální vyváženost a aby všechny složky tohoto výboru měly stejnou váhu;

23. je toho názoru, že by řídicí výbor měl odpovídat za přípravu plenárních zasedání konference (návrhy pořadů jednání, zprávy o plenárním zasedání a závěry), jakož i za Agory občanů a Agory mládeže a za dohled nad činnostmi v rámci konferenčního procesu a nad jeho organizací;

24. dále navrhuje, aby výkonná koordinační rada sestávala ze tří hlavních orgánů EU pod vedením Parlamentu; trvá na tom, aby členové výkonné koordinační rady byli součástí řídicího výboru; doporučuje, aby rada odpovídala za každodenní řízení konferenčního procesu, zejména za praktické aspekty organizace konference, za pracovní skupiny, Agory občanů a za jakékoli další iniciativy určené řídicím výborem;

Středa 15. ledna 2020

25. navrhuje, aby konferenčnímu procesu asistoval sekretariát, jehož členové by měli být vybráni ze tří hlavních orgánů EU;

Komunikace o konferenčním procesu a politické memorandum

26. je toho názoru, že komunikace s občany, účast občanů na konferenčním procesu a činnost a výsledky této konference mají prvořadý význam; zdůrazňuje, že všechny tři orgány by měly koordinovat veškeré stávající i nové komunikační nástroje pro digitální i fyzickou účast, počínaje existujícími zdroji Parlamentu a kontaktními kanceláři Evropského parlamentu, aby si občané mohli udržovat přehled o konferenčním procesu po celou dobu jeho trvání a sledovat jednání, jakmile začnou plenární zasedání, Agory občanů a Agory mládeže;

27. je toho názoru, že všechna setkání pořádaná v rámci konference (včetně plenárních zasedání, Agor občanů a Agor mládeže) by měla být přenášena po internetu a otevřena veřejnosti; trvá na tom, že by všechny dokumenty spojené s konferencí, včetně příspěvků od zúčastněných stran, měly být zveřejněny a že by veškerá jednání měla probíhat v úředních jazycích Unie;

28. je toho názoru, že by konferenční proces – jeho koncepce, struktura, časový harmonogram a rozsah – měl být společně schválen Parlamentem, Komisí a Radou v memorandu o porozumění;

Výstup

29. požaduje, aby výsledkem konference byla konkrétní doporučení, jimiž se jednotlivé orgány budou muset zabývat a přeměnit je v konkrétní opatření s cílem splnit po dvouletém procesu a diskusi očekávání občanů a zúčastněných stran;

30. požaduje, aby všichni účastníci konference přijali obecný závazek, že zajistí provedení odpovídajících kroků v návaznosti na její výsledky, každý podle své konkrétní úlohy a pravomocí;

31. zavazuje se, že v návaznosti na konferenci neprodleně podnikne patřičné kroky, jako jsou legislativní návrhy, podněty ke změně Smlouvy apod.; vyzývá zbývající dva orgány, aby učinily stejný závazek;

o

o o

32. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedkyni Komise, předsedovi Evropské rady a úřadujícímu předsednictví Rady.